

Οι ασθενείς με πολλαπλούν μυέλωμα εμφανίζουν μειωμένη αντισωματική απάντηση μετά τον εμβολιασμό έναντι του COVID-19

Πολύ πρόσφατα έγινε δεκτή στο έγκριτο περιοδικό Blood Cancer Journal επιστημονική δημοσίευση συνεργασίας της Θεραπευτικής Κλινικής και του Τμήματος Βιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών από τους **Ευάγγελο Τέρπο, Μαρία Γαβριατοπούλου, Ιωάννη Ντάναση Σταθόπουλο, Αλέξανδρο Μπριασούλη, Σεντιλγιάννα Γούμνη, Παναγιώτη Μαλανδράκη, Δέσποινα Φωτίου, Ελένη-Δήμητρα Παπανάγνου, Μαγδαλινή Μήγκου, Φωτεινή Θεοδωρακάκου, Μαρία Ρούσσου, Ευάγγελο Ελευθεράκη Παπαιακώβου, Νικόλαο Κανέλλια, Ιωάννη Τρουγκάκο, Ευστάθιο Καστρίτη και Θάνο Δημόπουλο** (Πρύτανης ΕΚΠΑ) που αφορά στη μειωμένη αντισωματική απόκριση ασθενών με πολλαπλούν μυέλωμα μετά τον εμβολιασμό έναντι του COVID-19. Η μελέτη πραγματοποιήθηκε σε 276 ασθενείς και φάνηκε πως η μειωμένη παραγωγή αντισωμάτων μετά τον εμβολιασμό συσχετίζεται με το είδος της αντιμυελωματικής θεραπείας που λαμβάνει ο κάθε ασθενής. Το πολλαπλούν μυέλωμα είναι η δεύτερη πιο συχνή αιματολογική κακοήθεια. Πρόσφατα δημοσιευμένα δεδομένα έχουν δείξει πως οι ασθενείς που πάσχουν από αιματολογικές κακοήθειες αναπτύσσουν μικρότερο αριθμό αντισωμάτων μετά τον εμβολιασμό έναντι του ιού SARS-CoV-2 συγκριτικά με τον υγιή πληθυσμό. Στη συγκεκριμένη μελέτη αξιολογήθηκαν οι τίτλοι των εξουδετερωτικών αντισωμάτων έναντι του SARS-CoV-2 σε ασθενείς με πλασματοκυτταρικές δυσκρασίες μετά τον εμβολιασμό τους είτε με το εμβόλιο BNT162b2 της εταιρείας Pfizer είτε με το εμβόλιο AZD1222 της εταιρείας Astra Zeneca. Η αξιολόγηση έγινε την ημέρα της πρώτης δόσης του εμβολίου, την ημέρα 22 και την ημέρα 50. Συνολικά αξιολογήθηκαν 276 ασθενείς (213 με συμπτωματικό πολλαπλούν μυέλωμα, 38 με ασυμπτωματικό πολλαπλούν μυέλωμα και 25 με μονοκλωνική γαμμαπάθεια αδιευκρίνιστης σημασίας). Το 54.7% ήταν άντρες και ο μέση ηλικία των ασθενών ήταν τα 74 έτη. Η σύγκριση έγινε με 226 υγιείς που επίσης είχαν ενταχθεί στη συγκεκριμένη μελέτη. Τα αποτελέσματα έδειξαν πως οι 2 δόσεις του BNT162b2 ή η μία δόση του εμβολίου AZD1222 (τόσο οι ασθενείς όσο και οι υγιείς δεν είχαν λάβει ακόμη στα προκαθορισμένα χρονικά σημεία τη δεύτερη δόση του AZD1222) οδήγησαν σε χαμηλότερη παραγωγή εξουδετερωτικών αντισωμάτων στους ασθενείς με πολλαπλούν μυέλωμα συγκριτικά με τους υγιείς τόσο την ημέρα 22 όσο και την ημέρα 50. Το πιο σημαντικό εύρημα της εν λόγω μελέτης είναι πως ο πιο καθοριστικός αρνητικός προγνωστικός παράγοντας για την παραγωγή αντισωμάτων σε αυτή την ομάδα ασθενών είναι η λήψη αντιμυελωματικής θεραπείας την περίοδο του εμβολιασμού και ιδιαίτερα θεραπείες που περιλαμβάνουν αγωγή με μονοκλωνικά αντισώματα έναντι του CD38 και του BCMA. **Συμπερασματικά, οι ασθενείς με πολλαπλούν μυέλωμα παρουσιάζουν μειωμένη αντισωματική απάντηση μετά τον εμβολιασμό έναντι του COVID-19 που εξαρτάται από το είδος της θεραπείας. Τα αποτελέσματα αυτά συνηγορούν υπέρ του έγκαιρου εμβολιασμού σε αυτή την ομάδα ασθενών, σε χρονική περίοδο που δε λαμβάνουν θεραπεία όταν αυτό θεωρείται εφικτό με ταυτόχρονη αυστηρή τήρηση όλων των προφυλακτικών μέτρων.**